

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τμήμα μείζονος συνθέσεως)
της 18ης Δεκεμβρίου 2007*

Στην υπόθεση C-64/05 P,

με αντικείμενο αίτηση αναίρεσεως δυνάμει του άρθρου 56 του Οργανισμού του Δικαστηρίου, ασκηθείσα στις 10 Φεβρουαρίου 2005,

Βασίλειο της Σουηδίας, εκπροσωπούμενο από την K. Wistrand,

αναιρεσείον,

υποστηριζόμενο από

τη **Δημοκρατία της Φινλανδίας**, εκπροσωπούμενη από τις E. Bygglin και A. Guimaraes-Purokoski, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

παρεμβαίνουσα στα πλαίσια της αναιρετικής διαδικασίας,

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

όπου οι λοιποί διάδικοι είναι:

η **IFAW Internationaler Tierschutz-Fonds gGmbH**, πρώην Internationaler Tierschutz-Fonds (IFAW) GmbH, με έδρα το Αμβούργο (Γερμανία), εκπροσωπούμενη από τον S. Crosby, solicitor, και τον R. Lang, δικηγόρο,

προσφεύγουσα πρωτοδίκως,

το **Βασίλειο της Δανίας**, εκπροσωπούμενο από την B. Weis Fogh,

το **Βασίλειο των Κάτω Χωρών**, εκπροσωπούμενο από τις H. G. Sevenster και C. Wissels, καθώς και από τον M. de Grave,

το **Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας**, εκπροσωπούμενο από τις S. Nwaokolo και V. Jackson, επικουρούμενες από τη J. Stratford, barrister,

παρεμβαίνοντα πρωτοδίκως,

η **Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων**, εκπροσωπούμενη από τους C. Docksey και P. Aalto, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

καθής πρωτοδίκως,

υποστηριζόμενης από

το **Βασίλειο της Ισπανίας**, εκπροσωπούμενο από τους I. del Cuvillo Contreras και A. Sampol Pucurull, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

παρεμβαίνουν στα πλαίσια της αναιρετικής δίκης,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τμήμα μείζονος συνθέσεως),

συγκείμενο από τους Β. Σκουρή, Πρόεδρο, P. Jann, C. W. A. Timmermans, A. Rosas, K. Lenaerts, Γ. Αρέστη και U. Løhmus, προέδρους τμήματος, K. Schieman (εισηγητή), P. Kūris, E. Juhász, J. Malenovský, J. Klůčka και E. Levits, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: M. Poiares Maduro
γραμματέας: C. Strömholm, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 16 Ιανουαρίου 2007,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 18 Ιουλίου 2007,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Με την αίτησή του αναιρέσεως, το Βασίλειο της Σουηδίας ζητεί από το Δικαστήριο να ακυρώσει την απόφαση του Πρωτοδικείου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της 30ής Νοεμβρίου 2004, T-168/02, IFAW Internationaler Tierschutz-Fonds κατά Επιτροπής (Συλλογή 2004, σ. II-4135, στο εξής: αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση), με την οποία το Πρωτοδικείο απέρριψε την προσφυγή της IFAW Internationaler Tierschutz-Fonds gGmbH (στο εξής: IFAW) για την ακύρωση της αποφάσεως της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, της 26ης Μαρτίου 2002 (στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση), με την οποία το ως άνω κοινοτικό όργανο αρνήθηκε στην IFAW την πρόσβαση σε ορισμένα έγγραφα παραληφθέντα από την Επιτροπή στο πλαίσιο διαδικασίας, μετά την ολοκλήρωση της οποίας το ως άνω όργανο εξέδωσε ευνοϊκή γνώμη για την υλοποίηση βιομηχανικού σχεδίου εντός προστατευόμενης περιοχής δυνάμει της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 1992, για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας (ΕΕ L 206, σ. 7, στο εξής: οδηγία περί φυσικών οικοτόπων).

Το νομικό πλαίσιο

- 2 Το άρθρο 255, παράγραφοι 1 και 2, ΕΚ προβλέπει:

«1. Κάθε πολίτης της Ενώσεως και κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο κατοικεί ή έχει την καταστατική έδρα του σε ένα κράτος μέλος, έχει δικαίωμα προσβάσεως σε έγγραφα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής, υπό την επιφύλαξη των αρχών και των προϋποθέσεων που θα καθοριστούν σύμφωνα με τις παραγράφους 2 και 3.

2. Οι γενικές αρχές και τα όρια, εκ λόγων δημοσίου ή ιδιωτικού συμφέροντος, που διέπουν αυτό το δικαίωμα προσβάσεως σε έγγραφα, καθορίζονται από το Συμβούλιο σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 251, εντός διετίας από την έναρξη ισχύος της Συνθήκης του Άμστερνταμ.»

- 3 Η αφορώσα το άρθρο 255, παράγραφος 1, της Συνθήκης [ΕΚ] δήλωση αριθ. 35, η οποία προσαρτάται στην Τελική Πράξη της Συνθήκης του Άμστερνταμ (στο εξής: δήλωση αριθ. 35), αναφέρει:

«Η Διάσκεψη συμφωνεί ότι οι κατά το άρθρο [255], παράγραφος 1, της Συνθήκης [ΕΚ] αρχές και προϋποθέσεις επιτρέπουν στα κράτη μέλη να ζητούν από την Επιτροπή ή το Συμβούλιο να μην ανακοινώνουν σε τρίτους έγγραφα προερχόμενα από το εκάστοτε αιτούν κράτος χωρίς την προηγούμενη συγκατάθεσή του.»

- 4 Η δεύτερη έως και την τέταρτη, η δέκατη και δέκατη πέμπτη αιτιολογικές σκέψεις του κανονισμού (ΕΚ) 1049/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 2001, για την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής (ΕΕ L 145, σ. 43), έχουν ως εξής:

«2) Η διαφάνεια εξασφαλίζει μεγαλύτερη συμμετοχή των πολιτών στη διαδικασία λήψεως αποφάσεων και, παράλληλα, εγγυάται μεγαλύτερη νομιμότητα, αποτελεσματικότητα και υπευθυνότητα της διοικήσεως έναντι του πολίτη σε ένα δημοκρατικό σύστημα. Η διαφάνεια συμβάλλει στην ενίσχυση των αρχών της δημοκρατίας και του σεβασμού των θεμελιωδών δικαιωμάτων, όπως θεσπίζονται από το άρθρο 6 της Συνθήκης ΕΕ και στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

- 3) Τα συμπεράσματα των Ευρωπαϊκών Συμβουλίων του Μπέρμιγχαμ, του Εδιμβούργου και της Κοπεγχάγης τόνισαν την ανάγκη να εξασφαλιστεί μεγαλύτερη διαφάνεια στο έργο των θεσμικών οργάνων της Ενώσεως. Ο παρών κανονισμός ενοποιεί τις πρωτοβουλίες που έχουν ήδη αναληφθεί από τα θεσμικά όργανα εν όψει της βελτιώσεως της διαφανείας της διαδικασίας λήψης αποφάσεων.
- 4) Ο παρών κανονισμός αποσκοπεί στο να προσδώσει όσο το δυνατόν πληρέστερη πρακτική ισχύ στο δικαίωμα της προσβάσεως του κοινού στα έγγραφα και να θεσπίσει τις γενικές αρχές και τα όρια της προσβάσεως αυτής σύμφωνα με το άρθρο 225, παράγραφος 2, της Συνθήκης ΕΚ.

[...]

- 10) Προκειμένου να βελτιωθεί η διαφάνεια των εργασιών των θεσμικών οργάνων, το δικαίωμα προσβάσεως στα έγγραφα θα πρέπει να χορηγείται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπή όχι μόνο για έγγραφα που συντάσσονται από τα θεσμικά όργανα αλλά και για έγγραφα που παραλαμβάνονται από αυτά. Στο πλαίσιο αυτό υπενθυμίζονται τα προβλεπόμενα στη δήλωση αριθ. 35, που επισυνάπτεται στη Συνθήκη του Άμστερνταμ, σύμφωνα με τα οποία ένα κράτος μέλος δύναται να ζητήσει από την Επιτροπή ή το Συμβούλιο να μην κοινοποιήσει ένα έγγραφο προς τρίτους όταν το εν λόγω έγγραφο προέρχεται από το κράτος μέλος αυτό, χωρίς την προηγούμενη συγκατάθεσή του.

[...]

- 15) Ο παρών κανονισμός δεν έχει ούτε ως αντικείμενο ούτε ως αποτέλεσμα την τροποποίηση των εθνικών νομοθεσιών όσον αφορά την πρόσβαση στα έγγραφα. Ωστόσο, εξυπακούεται ότι δυνάμει της αρχής της εντίμου συνεργασίας που διέπει τις σχέσεις των θεσμικών οργάνων με τα κράτη μέλη, τα τελευταία αυτά θα πρέπει να μεριμνούν ώστε να μη θίγεται η ορθή εφαρμογή του παρόντος κανονισμού και να τηρούνται οι κανόνες ασφαλείας των οργάνων.»

5 Το άρθρο 1 του κανονισμού 1049/2001, τιτλοφορούμενο «Σκοπός» ορίζει:

«Σκοπός του παρόντος κανονισμού είναι:

α) να καθορίσει τις αρχές, τους όρους και τους περιορισμούς, για λόγους δημόσιου ή ιδιωτικού συμφέροντος, που διέπουν το δικαίωμα προσβάσεως σε έγγραφα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής (εφεξής “τα θεσμικά όργανα”), όπως προβλέπεται στο άρθρο 255 της Συνθήκης ΕΚ, ώστε να εξασφαλίζεται όσο το δυνατόν ευρύτερη πρόσβαση στα έγγραφα

[...]»

6 Το άρθρο 2, παράγραφοι 3 και 5, του κανονισμού ορίζει υπό τον τίτλο «Δικαιούχοι και πεδίο εφαρμογής»:

«3. Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται σε όλα τα έγγραφα εις χείρας θεσμικού οργάνου, δηλαδή σε όσα συντάσσονται ή παραλαμβάνονται από αυτό και βρίσκονται στην κατοχή του, σε όλους τους τομείς δραστηριότητας της Ευρωπαϊκής Ενώσεως.

[...]

5. Τα κατά το άρθρο 9, παράγραφος 1, ευαίσθητα έγγραφα υφίστανται ειδική μεταχείριση, σύμφωνα με το εν λόγω άρθρο.»

7 Κατά το άρθρο 3, στοιχείο β', του εν λόγω κανονισμού και για τους σκοπούς αυτού, νοείται ως «τρίτος», «κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή οντότητα εκτός του αρμόδιου θεσμικού οργάνου, περιλαμβανομένων των κρατών μελών, άλλων κοινοτικών ή εξωκοινοτικών θεσμών και φορέων και των τρίτων χωρών».

8 Το άρθρο 4 του κανονισμού 1049/2001, τιτλοφορούμενο «Εξαιρέσεις», προβλέπει:

«1. Τα θεσμικά όργανα αρνούνται την πρόσβαση σε ένα έγγραφο, η γνωστοποίηση του οποίου θα έθιγε την προστασία:

α) του δημόσιου συμφέροντος, όσον αφορά:

— τη δημόσια ασφάλεια,

— την άμυνα και τις στρατιωτικές υποθέσεις,

— τις διεθνείς σχέσεις,

— τη δημοσιονομική, νομισματική ή οικονομική πολιτική της Κοινότητας ή ενός κράτους μέλους,

β) της ιδιωτικής ζωής και της ακεραιότητας του ατόμου, ιδίως σύμφωνα με την κοινοτική νομοθεσία σχετικά με την προστασία των προσωπικών δεδομένων.

2. Τα θεσμικά όργανα αρνούνται την πρόσβαση σε ένα έγγραφο, η γνωστοποίηση του οποίου θα έθιγε την προστασία:

- των εμπορικών συμφερόντων ενός συγκεκριμένου φυσικού ή νομικού προσώπου, συμπεριλαμβανομένης της πνευματικής ιδιοκτησίας,
- των δικαστικών διαδικασιών και της παροχής νομικών συμβουλών,
- του σκοπού επιθεωρήσεως, έρευνας και οικονομικού ελέγχου,

εκτός [αν υπέρτερο δημόσιο συμφέρον δικαιολογεί] τη γνωστοποίηση του εγγράφου.

3. Προκειμένου περί εγγράφου που συντάχθηκε από ένα θεσμικό όργανο για εσωτερική χρήση ή που έχει παραληφθεί από ένα θεσμικό όργανο και σχετίζεται με θέμα επί του οποίου δεν έχει αποφασίσει, το εν λόγω θεσμικό όργανο αρνείται την πρόσβαση αν η γνωστοποίηση του εγγράφου θα έθιγε σοβαρά την οικεία διαδικασία λήψεως αποφάσεων, εκτός [αν υπέρτερο δημόσιο συμφέρον δικαιολογεί] τη γνωστοποίηση του εγγράφου.

Ένα θεσμικό όργανο αρνείται την πρόσβαση σε έγγραφα που περιέχουν απόψεις για εσωτερική χρήση, ως μέρος συζητήσεων και προκαταρκτικών διαβουλεύσεων εντός του σχετικού θεσμικού οργάνου, ακόμη και αφού έχει ληφθεί η απόφαση, αν η γνωστοποίηση του εγγράφου θα έθιγε σοβαρά την οικεία διαδικασία λήψεως αποφάσεων, εκτός [αν υπέρτερο δημόσιο συμφέρον δικαιολογεί] τη γνωστοποίηση του εγγράφου.

4. Στην περίπτωση εγγράφων τρίτων, το θεσμικό όργανο διαβουλεύεται με τον τρίτο προκειμένου να εκτιμήσει κατά πόσον μπορεί να εφαρμοσθεί η εξαίρεση που προβλέπεται στην παράγραφο 1 ή 2, εκτός αν είναι σαφές ότι το έγγραφο θα δημοσιοποιηθεί ή όχι.

5. Ένα κράτος μέλος μπορεί να ζητήσει από το θεσμικό όργανο να μην δημοσιοποιήσει ένα έγγραφο προερχόμενο από αυτό χωρίς προηγούμενη συμφωνία του.

[...]

7. Οι εξαιρέσεις που περιέχονται στις παραγράφους 1 έως 3 εφαρμόζονται μόνον ενόσω η προστασία δικαιολογείται ως εκ του περιεχομένου του εγγράφου. Οι εξαιρέσεις μπορούν να εφαρμοστούν για μέγιστη περίοδο 30 ετών. Στην περίπτωση εγγράφων [καλυπτομένων] από τις εξαιρέσεις οι οποίες σχετίζονται με το σεβασμό της ιδιωτικής ζωής ή τα εμπορικά συμφέροντα, και στην περίπτωση ευαίσθητων εγγράφων, οι εξαιρέσεις μπορούν εν ανάγκη να εξακολουθήσουν και μετά την περίοδο αυτή.»

- 9 Το άρθρο 5 του κανονισμού εξαγγέλλει υπό τον τίτλο «Έγγραφα εντός των κρατών μελών»:

«Όταν ένα κράτος μέλος παραλαμβάνει αίτηση για έγγραφο που βρίσκεται στην κατοχή του, προερχόμενο από θεσμικό όργανο, εκτός αν είναι σαφές ότι το έγγραφο θα δοθεί ή όχι, διαβουλεύεται με το σχετικό θεσμικό όργανο προκειμένου να ληφθεί απόφαση η οποία δεν θα θέτει σε κίνδυνο την επίτευξη των στόχων του παρόντος κανονισμού.

Ένα κράτος μέλος μπορεί αντ' αυτού να παραπέμψει το αίτημα στο θεσμικό όργανο.»

- 10 Σύμφωνα με το άρθρο 9 του κανονισμού 1049/2001, σχετικά με την επεξεργασία ευαίσθητων εγγράφων:

«1. Ευαίσθητα έγγραφα είναι τα έγγραφα που προέρχονται από τα θεσμικά όργανα ή τους οργανισμούς που αυτά ιδρύουν, από τα κράτη μέλη, τις τρίτες χώρες ή τους διεθνείς οργανισμούς, τα οποία διαβαθμίζονται ως “TRÈS SECRET/TOP SECRET”, “SECRET” ή “CONFIDENTIEL” σύμφωνα με τους κανόνες των σχετικών οργάνων οι οποίοι προστατεύουν βασικά συμφέροντα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή ενός ή περισσότερων κρατών μελών της στους τομείς που προβλέπονται στο άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο α', και κυρίως στους τομείς της δημόσιας ασφαλείας, της άμυνας και των στρατιωτικών υποθέσεων.

2. Τις αιτήσεις για πρόσβαση σε ευαίσθητα έγγραφα, στο πλαίσιο των διαδικασιών που προβλέπονται στα άρθρα 7 και 8, χειρίζονται μόνον πρόσωπα που έχουν δικαίωμα να λάβουν γνώση των εγγράφων αυτών. Τα εν λόγω πρόσωπα αξιολογούν επίσης, τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 11, παράγραφος 2, ποιες αναφορές σε ευαίσθητα έγγραφα θα μπορούσαν να καταχωριστούν στο δημόσιο μητρώο.

3. Τα ευαίσθητα έγγραφα καταχωρίζονται στο μητρώο ή δίδονται στη δημοσιότητα μόνον μετά από σύμφωνη γνώμη του συντάκτη τους.

[...]»

Το ιστορικό της διαφοράς

- 11 Επιληφθείσα αιτήσεως της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας δυνάμει του άρθρου 6, παράγραφος 4, δεύτερο εδάφιο, της οδηγίας «περί φυσικών οικοτόπων», η Επιτροπή εξέδωσε στις 19 Απριλίου 2000 ευνοϊκή γνώμη για την υλοποίηση βιομηχανικού σχεδίου στην τοποθεσία Mühlenberger Loch, ζώνη προστατευόμενη βάσει της οδηγίας. Το σχέδιο συνίστατο στη διεύρυνση του εργοστασίου Daimler Chrysler Aerospace Airbus GmbH και στην κατάληψη τμήματος του δέλτα του ποταμού Έλβα με σκοπό την επέκταση ενός διαδρόμου προσγειώσεως.
- 12 Με έγγραφο της 20ής Δεκεμβρίου 2001 που απηύθυνε στην Επιτροπή η IFAW, η οποία είναι μη κυβερνητική οργάνωση δραστηριοποιούμενη στον τομέα της προασπίσεως της ευημερίας των ζώων και της προστασίας της φύσεως, ζήτησε την πρόσβαση σε διάφορα έγγραφα που είχε λάβει το ως άνω θεσμικό όργανο στο πλαίσιο της εξετάσεως του συγκεκριμένου βιομηχανικού σχεδίου, ήτοι την αλληλογραφία μεταξύ της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας και της πόλεως του Αμβούργου, καθώς και εκείνη του Γερμανού Καγκελαρίου.
- 13 Αφού διευκρίνισε στην IFAW ταχυδρομικώς, με έγγραφο της 24ης Ιανουαρίου 2002, ότι, δυνάμει του άρθρου 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 1049/2001, θεωρούσε εαυτή υποχρεωμένη να λάβει τη συμφωνία του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους προτού δημοσιοποιήσει τα επίδικα έγγραφα, η Επιτροπή έλαβε, στις 12 Φεβρουαρίου 2002, αίτημα της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας να μη δημοσιοποιήσει τα εν λόγω έγγραφα.
- 14 Θεωρώντας ότι το ως άνω άρθρο 4, παράγραφος 5, της απαγόρευε, υπό τις περιστάσεις αυτές, να δημοσιοποιήσει τα επίδικα έγγραφα, η Επιτροπή εξέδωσε στις 26 Μαρτίου 2002 την επίδικη απόφαση απορρίπτοντας την αίτηση της IFAW.

Η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση

- 15 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 4 Ιουνίου 2002, η IFAW άσκησε προσφυγή, αιτούμενη την ακύρωση της επίδικης απόφασεως. Προς στήριξη της προσφυγής της, επικαλέστηκε δύο λόγους ακυρώσεως, αντλούμενους αντιστοίχως από την παράβαση του άρθρου 4 του κανονισμού 1049/2001 και την υποχρέωση αιτιολογήσεως. Με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, το Πρωτοδικείο απέρριψε την προσφυγή ως αβάσιμη.
- 16 Επί του πρώτου λόγου ακυρώσεως, το Πρωτοδικείο έκρινε ότι ορθώς η Επιτροπή θεώρησε με την επίδικη απόφασή της ότι, οσάκις κράτος μέλος κάνει χρήση του άρθρου 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 1049/2001 και ζητεί από θεσμικό όργανο να μη δημοσιοποιήσει έγγραφο προερχόμενο από το οικείο κράτος, παρόμοια αίτηση αποτελεί επιταγή για μη δημοσιοποίηση την οποία οφείλει να τηρήσει το θεσμικό όργανο, χωρίς να απαιτείται το συγκεκριμένο κράτος μέλος να δικαιολογήσει την αίτησή του ούτε το θεσμικό όργανο να εξετάσει αν δικαιολογείται η μη δημοσιοποίηση.
- 17 Συναφώς, στις σκέψεις 57 έως 62 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως, το Πρωτοδικείο έκρινε ειδικότερα:

«57 [...], από το άρθρο 4, παράγραφος 5, του κανονισμού [1049/2001] προκύπτει ότι τα κράτη μέλη [υφίστανται ειδική μεταχείριση]. Πράγματι, η διάταξη αυτή παρέχει σε κράτος μέλος την ευχέρεια να ζητήσει από ένα θεσμικό όργανο να μη δημοσιοποιήσει, χωρίς την προηγούμενη συμφωνία του, έγγραφο προερχόμενο από το πρώτο. [Επιβάλλεται να τονιστεί ότι το άρθρο 4, παράγραφος 5, του κανονισμού επαναλαμβάνει τη δήλωση αριθ. 35, σύμφωνα με την οποία η Διάσκεψη συμφωνεί ότι οι κατά το άρθρο 255 ΕΚ αρχές και προϋποθέσεις επιτρέπουν στα κράτη μέλη να ζητούν από την Επιτροπή ή από το Συμβούλιο να μην ανακοινώνουν σε τρίτους έγγραφα προερχόμενα από το εκάστοτε αιτούν κράτος χωρίς την προηγούμενη συγκατάθεσή του.] Αυτή η αναγνωρι-

ζόμενη στα κράτη μέλη από το άρθρο 4, παράγραφος 5, του κανονισμού ευχέρεια εξηγείται από το γεγονός ότι ο εν λόγω κανονισμός δεν έχει ούτε ως αντικείμενο ούτε ως αποτέλεσμα την τροποποίηση των εθνικών νομοθεσιών σχετικά με την πρόσβαση στα έγγραφα (βλ. αιτιολογική σκέψη 15 του κανονισμού καθώς και την απόφαση του Πρωτοδικείου της 17ης Σεπτεμβρίου 2003, T-76/02, Messina κατά Επιτροπής, Συλλογή 2003. σ. II-3203, σκέψεις 40 και 41).

- 58 Το άρθρο 4, παράγραφος 5, του κανονισμού θέτει τα κράτη μέλη σε κατάσταση διαφορετική από αυτήν των λοιπών τρίτων, θεσπίζοντας, εν προκειμένω, *lex specialis*. Σύμφωνα με τη διάταξη αυτή, ένα κράτος μέλος μπορεί να ζητήσει από το θεσμικό όργανο να μη δημοσιοποιήσει ένα προερχόμενο από αυτό έγγραφο χωρίς την «προηγούμενη συμφωνία» του. Αυτή η επιβαλλόμενη στο θεσμικό όργανο υποχρέωση να έχει την προηγούμενη συμφωνία του κράτους μέλους, όπως έχει σαφώς καθιερωθεί με το άρθρο 4, παράγραφος 5, του κανονισμού, θα υπήρχε κίνδυνος να παραμείνει γράμμα κενό περιεχομένου εάν η Επιτροπή μπορούσε να αποφασίσει να δημοσιοποιήσει το έγγραφο αυτό παρά το ρητό, υπό την αντίθετη έννοια, αίτημα του οικείου κράτους μέλους. Κατά συνέπεια, [σε αντίθεση προς όσα επικαλείται η IFAW], αίτημα βάσει της διατάξεως αυτής του κράτους μέλους αποτελεί επιταγή προς το όργανο να μη δημοσιοποιήσει το εν λόγω έγγραφο.
- 59 Συναφώς, πρέπει να σημειωθεί ότι το κράτος μέλος δεν είναι υποχρεωμένο να αιτιολογήσει το υποβαλλόμενο κατ' εφαρμογή του άρθρου 4, παράγραφος 5, του κανονισμού αίτημά του και ότι, εφόσον έχει υποβάλει τέτοιο αίτημα, δεν εναπόκειται στο θεσμικό όργανο να εξετάσει αν η μη δημοσιοποίηση του επίμαχου εγγράφου δικαιολογείται κατ' εφαρμογή, μεταξύ άλλων, του δημοσίου συμφέροντος.
- 60 Προκειμένου να επιτευχθεί, όσον αφορά τις διατάξεις του άρθρου 4, παράγραφος 5, του κανονισμού, ερμηνεία σύμφωνη προς τη δήλωση αριθ. 35 και να διευκολυνθεί η πρόσβαση στο σχετικό έγγραφο, επιτρέποντας στο κράτος μέλος, ενδεχομένως, να δώσει τη συναίνεσή του για τη δημοσιοποίηση αυτού, στο θεσμικό όργανο εναπόκειται να διαβουλευθεί με το οικείο κράτος μέλος όταν μια αίτηση προσβάσεως αφορά έγγραφο προερχόμενο από αυτό. Εάν το κράτος μέλος, ύστερα από τη σχετική διαβούλευση, δεν υποβάλει

αίτημα κατ' εφαρμογή του άρθρου 4, παράγραφος 5, του κανονισμού, στο θεσμικό όργανο εναπόκειται πάντοτε να εκτιμήσει, κατ' εφαρμογή του άρθρου 4, παράγραφος 4, του κανονισμού, εάν το έγγραφο πρέπει να δημοσιοποιηθεί ή όχι.

61 Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, όπως ορθώς υποστηρίζει η Επιτροπή, εάν η πρόσβαση σε έγγραφο σχετικά με το οποίο ένα κράτος μέλος έχει διατυπώσει σχετικό αίτημα κατ' εφαρμογή του άρθρου 4, παράγραφος 5, δεν διέπεται από τον κανονισμό, τούτο συμβαίνει βάσει των ασκουσών επιρροή εθνικών διατάξεων του οικείου κράτους μέλους, που παραμένουν αμετάβλητες παρά τη θέσπιση του κανονισμού. Κατά συνέπεια, στις εθνικές διοικητικές και δικαστικές αρχές εναπόκειται να εκτιμήσουν, κατ' εφαρμογή του εθνικού δικαίου, εάν πρέπει να [επιτραπεί] πρόσβαση στα προερχόμενα από κράτος μέλος έγγραφα και εάν το δικαίωμα προσφυγής των ενδιαφερομένων θα διασφαλιστεί έτσι κατ' εφαρμογή των εθνικών κανόνων.

62 Όσο για το επιχείρημα της [IFAW], που εκτίθεται στην ανωτέρω σκέψη 34 και αντλείται από το γράμμα του άρθρου 9, παράγραφος 3, του κανονισμού, διαπιστώνεται ότι το άρθρο 9 προβλέπει ειδικούς κανόνες για τον [χειρισμό] των καλουμένων «ευαίσθητων» εγγράφων, που προέρχονται, ιδίως, από θεσμικά όργανα, κράτη μέλη, τρίτες χώρες ή διεθνείς οργανισμούς, στο πλαίσιο των προσδιοριζομένων στο άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο α', του κανονισμού τομέων, ειδικότερα της δημόσιας ασφαλείας, της άμυνας και των στρατιωτικών υποθέσεων. Το άρθρο αυτό μνημονεύει, μεταξύ άλλων, τα πρόσωπα που έχουν την ευχέρεια να [χειρίζονται] τα έγγραφα αυτά και ορίζει ότι τα ευαίσθητα έγγραφα καταχωρίζονται στο μητρώο ή δίδονται στη δημοσιότητα μόνο κατόπιν σύμφωνης γνώμης του συντάκτη τους. Ενόψει της ιδιαιτερότητας της μνημονευόμενης από το άρθρο αυτό καταστάσεως, είναι πρόδηλο ότι αυτό δεν συνδέεται με το άρθρο 4, παράγραφος 5, του κανονισμού και ότι δεν είναι δυνατή η λυσιτελής επίκληση του γράμματος του άρθρου 9, παράγραφος 3, του κανονισμού για την ερμηνεία του άρθρου 4, παράγραφος 5.»

18 Όσον αφορά τον δεύτερο λόγο ακυρώσεως, το Πρωτοδικείο έκρινε ότι η επίδικη απόφαση, καθότι μέτρο αναφέρεται στο αίτημα περί μη δημοσιοποίησεως που υπέβαλε η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας και διευκρινίζει ότι παρόμοιο

αίτημα δεσμεύει το θεσμικό όργανο προς το οποίο αυτό απευθύνεται, είναι αρκούντως σαφής ώστε να επιτρέπει στην IFAW να κατανοήσει τους λόγους αρνήσεως προσβάσεως που της αντέτεινε η Επιτροπή και στο Πρωτοδικείο να ασκήσει τον έλεγχό του.

Επί της αιτήσεως αναιρέσεως

- 19 Με την αίτησή του αναιρέσεως, προς υποστήριξη της οποίας επικαλείται ένα και μόνο λόγο, αντλούμενο από την παράβαση του άρθρου 4 του κανονισμού 1049/2001, το Βασίλειο της Σουηδίας ζητεί από το Δικαστήριο να ακυρώσει την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση και να αποφανθεί το ίδιο επί της προσφυγής ακυρώνοντας την επίδικη απόφαση της Επιτροπής.
- 20 Με διάταξη του Προέδρου του Δικαστηρίου της 5ης Οκτωβρίου 2005, επετράπη στο Βασίλειο της Ισπανίας και στη Δημοκρατία της Φινλανδίας να παρέμβουν προς στήριξη των αιτημάτων της Επιτροπής και του Βασιλείου της Σουηδίας αντιστοίχως.
- 21 Το Βασίλειο της Δανίας, το Βασίλειο των Κάτω Χωρών, η Δημοκρατία της Φινλανδίας και η IFAW ζητούν να γίνει δεκτή η αίτηση αναιρέσεως.
- 22 Το Βασίλειο της Ισπανίας, το Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας και η Επιτροπή ζητούν την απόρριψη της αιτήσεως αναιρέσεως.

Επιχειρηματολογία των διαδίκων

- 23 Κατά το Βασίλειο της Σουηδίας, το Πρωτοδικείο έκρινε εσφαλμένα ότι το άρθρο 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 1049/2001 παρέχει σε κράτος μέλος τη δυνατότητα να αντιτάσσει απόλυτη και κατά το δοκούν αρνησικυρία κατά της κοινολογήσεως εγγράφων τα οποία προέρχονται από το ίδιο και τα οποία κατέχει θεσμικό όργανο.
- 24 Παρόμοια ερμηνεία θα επανεισήγαγε τον «κανόνα του συντάκτη», τον οποίο, πάντως, παρέκαμψε ο κοινοτικός νομοθέτης κατά τη θέσπιση του ως άνω κανονισμού, και θα ερχόταν σε αντίθεση προς την τιθέμενη με το άρθρο 2, παράγραφος 3, αυτού αρχή, δυνάμει της οποίας εναπόκειται αποκλειστικά στο κατέχον έγγραφα θεσμικό όργανο να εκτιμήσει αν συντρέχει λόγος εγκρίσεως της προσβάσεως σε αυτά.
- 25 Σε αντίθεση προς τα άρθρα 2, παράγραφος 5, και 9 του κανονισμού 1049/2001, σχετικά με τα ευαίσθητα όργανα, το άρθρο 4, παράγραφος 5, αυτού δεν διακρίνεται από σαφήνεια από την οποία οφείλει να διέπεται κάθε εξαίρεση από τις βασικές αρχές της κανονιστικής ρυθμίσεως στην οποία αυτή εντάσσεται.
- 26 Το άρθρο 4, παράγραφος 5, θεσπίζει δικονομικό κανόνα παρέχοντα στα κράτη μέλη το δικαίωμα να εκφράσουν την άποψή τους και να υποβάλουν αιτιολογημένο αίτημα περί μη δημοσιοποιήσεως σε σχέση με τις ουσιαστικής φύσεως εξαιρέσεις στις οποίες αναφέρονται οι παράγραφοι 1 έως 3 του ιδίου άρθρου.
- 27 Κατά το Βασίλειο της Σουηδίας, το Πρωτοδικείο έκρινε επίσης εσφαλμένα, στη σκέψη 57 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως ότι το δικαίωμα αρνησικυρίας που υποτίθεται ότι αναγνωρίζεται υπέρ των κρατών μελών δικαιολογείται από το γεγονός ότι ο κανονισμός 1049/2001 δεν έχει ούτε ως αντικείμενο ούτε ως αποτέλεσμα να τροποποιεί τις εθνικές νομοθεσίες σε θέματα προσβάσεως στα έγγραφα. Συγκεκριμένα, η δυνατότητα εφαρμογής μιας κανονιστικής ρυθμίσεως

είναι συνάρτηση όχι της προελεύσεως του εγγράφου αλλά του οργάνου προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση προσβάσεως. Συναφώς, ουδεμία διάταξη του κανονισμού αναφέρει ότι αίτηση προσβάσεως υποβαλλόμενη ενώπιον κοινοτικού θεσμικού οργάνου πρέπει να διέπεται από το εθνικό δίκαιο, ενώ απόφαση ληφθείσα από κοινοτικό θεσμικό όργανο δυνάμει του ιδίου κανονισμού δεν επενεργεί, από νομική άποψη, επί του εφαρμοστέου, ως προς αίτηση προσβάσεως αφορώσα το ίδιο έγγραφο και υποβληθείσα ενώπιον αρχής κράτους μέλους, δικαίου.

- 28 Συντασσόμενη με τα επιχειρήματα του Βασιλείου της Σουηδίας, η IFAW προσθέτει, πρώτον, ότι το Πρωτοδικείο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο χαρακτηρίζοντας, στη σκέψη 58 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως, το άρθρο 4, παράγραφος 6, του κανονισμού 1049/2001 όχι ως εξαίρεση αλλ' ως *lex specialis* και επιλέγοντας ως εκ τούτου την ευρύτερη δυνατή ερμηνεία αντί μιας περιοριστικής ερμηνείας της ανωτέρω διατάξεως.
- 29 Δεύτερον, ως προς την αναφορά στην αρχή της αгаστικής συνεργασίας η οποία απαντά στη δέκατη πέμπτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 1049/2001 και ως προς το γεγονός ότι το άρθρο 5, πρώτο εδάφιο, αυτού προβλέπει ότι τα κράτη μέλη, στην κατοχή των οποίων ευρίσκεται έγγραφο προερχόμενο από θεσμικό όργανο, είναι αρμόδια να αποφασίζουν, κατόπιν ενδεχόμενης διαβουλεύσεως με το οικείο θεσμικό όργανο, εφόσον συντρέχει λόγος δημοσιοποιήσεως, το άρθρο 4, παράγραφος 5, του κανονισμού θα έπρεπε να τύχει τέτοιας ερμηνείας ώστε να διασφαλίζεται ισορροπία μεταξύ των κρατών μελών και των θεσμικών οργάνων. Έτσι, τα τελευταία θα έπρεπε επίσης να διαθέτουν την εξουσία να αποφαινούνται επί των αιτήσεων δημοσιοποιήσεως εγγράφων προερχομένων από κράτος μέλος.
- 30 Τρίτον, αποφαινόμενο, στη σκέψη 61 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως, ότι η αίτηση που υποβάλλει, δυνάμει του άρθρου 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 1049/2001, κράτος μέλος έχει ως αποτέλεσμα να τον καθιστά ανεφάρμοστο υπέρ του εθνικού δικαίου, το Πρωτοδικείο αγνόησε το πεδίο εφαρμογής του ως άνω κανονισμού, το οποίο καλύπτει σαφώς όλα τα ευρισκόμενα στην κατοχή θεσμικού οργάνου έγγραφα.

- 31 Τέταρτον, η δήλωση υπ' αριθ. 35 στερείται κανονιστικού περιεχομένου. Μη διαφέροντας, ως προς το περιεχόμενό της, από το γράμμα του άρθρου 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 1049/2001, η ανωτέρω δήλωση δεν μπορεί περαιτέρω να αποτελέσει μέσον ερμηνείας της σχετικής διατάξεως.
- 32 Κατά την Ολλανδική Κυβέρνηση, δεδομένου ότι ο στόχος του κανονισμού 1049/2001 έγκειται στο να αναγνωριστεί υπέρ του κοινού το ευρύτερο δυνατό δικαίωμα προσβάσεως στα έγγραφα, το γράμμα του άρθρου 4, παράγραφος 5, του κανονισμού, όπου γίνεται λόγος για «αίτημα» του κράτους μέλους και το γεγονός ότι η σχετική παράγραφος απαντά μετά την παράγραφο 4 του ίδιου άρθρου, η οποία εξαγγέλλει δικονομικό κανόνα, επιβεβαιώνουν ότι η παράγραφος 5 δεν καθιερώνει πρόσθετο λόγο εξαιρέσεως από τους απαριθμούμενους στις παραγράφους 1 έως 3 του άρθρου 4.
- 33 Το Βασίλειο της Δανίας διευκρινίζει ότι το γεγονός ότι το άρθρο 4, παράγραφος 5, διάταξη το γράμμα της οποίας, όπως ακριβώς και εκείνο της δηλώσεως αριθ. 35, δεν διακρίνεται για τη σαφήνεια του σκοπού της, συμπεριελήφθη στον κανονισμό 1049/2001 είναι αποτέλεσμα πολιτικού συμβιβασμού μεταξύ των διαφόρων συμμετεχόντων στην κοινοτική νομοθετική διαδικασία. Συγκεκριμένα, ενώ η Επιτροπή επιδίωκε τα προερχόμενα από τα κράτη μέλη έγγραφα να διέπονται από το εθνικό δίκαιο, το δε Κοινοβούλιο διατύπωνε την άποψη ότι η δημοσιοποίηση παρόμοιων εγγράφων έπρεπε να εμπίπτει στο κοινοτικό δίκαιο, οι απόψεις των κρατών μελών δίσταντο επί του ζητήματος.
- 34 Και ο κοινοτικός δικαστής, στην κρίση του οποίου επαφίεται συνειδητά ο νομοθέτης, θα όφειλε με τη σειρά του, πέραν των αμφισημιών των διατάξεων του άρθρου 4, παράγραφος 5, να επιλέξει την ερμηνεία εκείνη η οποία θα ήταν σε θέση να τελεί, στον μέγιστο βαθμό, σε αρμονία με την κανονιστική αλληλουχία στην οποία εντάσσεται η διάταξη και με τους επιδιωκόμενους από τον κανονισμό 1049/2001 στόχους, αλλά και με τις γενικές αρχές, ιδίως εκείνες της αναλογικότητας, της αιτιολογήσεως και του δικαιώματος ασκήσεως πραγματικής ένδικης προσφυγής.

- 35 Κατά το Βασίλειο της Δανίας, παρόμοιοι στόχοι και αρχές έρχονται σε αντίθεση προς ένα δικαίωμα αρνησικυρίας επαφιέμενο στη διάκριση των κρατών μελών, το δε οικείο θεσμικό όργανο και ο κοινοτικός δικαστής θα έπρεπε να εξακολουθούν να είναι αρμόδιοι να εκτιμούν, υπό το φως των λόγων που επικαλείται κράτος μέλος, αν λόγοι δημόσιου ή ιδιωτικού συμφέροντος δικαιολογούν αρκούντως τη μη δημοσιοποίηση εγγράφου. Τέτοιοι λόγοι πρέπει να εκτιμώνται εντίμως από το θεσμικό όργανο, ενδεχομένως δε να κοινοποιούνται στον αιτούμενο την πρόσβαση.
- 36 Η Δημοκρατία της Φινλανδίας θεωρεί επίσης ότι το κράτος μέλος το οποίο αντιτίθεται στη δημοσιοποίηση εγγράφου θα έπρεπε να αιτιολογεί τη θέση του προκειμένου να παρέχεται στο ενδιαφερόμενο θεσμικό όργανο η δυνατότητα να διασφαλίζει ότι οι προβαλλόμενοι λόγοι είναι ικανοί να δικαιολογήσουν άρνηση προσβάσεως και να αιτιολογούν την ενδεχόμενη απόφασή του προς την κατεύθυνση αυτή όπως οφείλει να πράξει.
- 37 Εντούτοις, η Δημοκρατία της Φινλανδίας προβάλλει, αφενός, ότι οι λόγοι τους οποίους δύναται να επικαλεστεί κράτος μέλος προκειμένου να εναντιωθεί στην κοινοποίηση εγγράφου δεν περιορίζονται στους απαριθμούμενους στο άρθρο 4, παράγραφος 1 έως 3 του κανονισμού 1049/2001, αλλά δύναται επίσης να αντλούνται από το εθνικό δίκαιο, από άλλες ειδικότερες σε θέματα προσβάσεως στα έγγραφα κοινοτικές διατάξεις ή από διεθνείς συμβάσεις. Αφετέρου, όταν παρόμοιοι λόγοι παρατίθενται με τον τρόπο αυτό εκ μέρους του κράτους μέλους, το οικείο θεσμικό όργανο δεν μπορεί να υποκαταστήσει με την ίδια επί των λόγων αυτών εκτίμησή του, εκείνη του κράτους μέλους ούτε, συνακόλουθα, να δημοσιοποιήσει το έγγραφο, η κοινοποίηση του οποίου ζητείται.
- 38 Εξάλλου, η Επιτροπή θεωρεί ότι το Πρωτοδικείο ορθώς έκρινε ότι το άρθρο 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 1049/2001 έχει ως αντικείμενο, όπως προκύπτει ιδίως από τη δέκατη πέμπτη αιτιολογική σκέψη του και από τη μνεία της δηλώσεως αριθ. 35 με τη δέκατη αιτιολογική σκέψη του, να διαφυλάξει την εφαρμογή των αφορωσών στην πρόσβαση στα «εθνικά» έγγραφα κανονιστικών ρυθμίσεων και των πολιτικών των κρατών μελών, υπό το φως ιδίως της ελλείψεως κοινοτικής εναρμονίσεως επί του θέματος και σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας.

- 39 Επομένως, το άρθρο 4, παράγραφος 5, δεν εισάγει πρόσθετη παρέκκλιση σε θέματα προσβάσεως στα έγγραφα, αλλ' επιβεβαιώνει απλώς ότι το αν πρέπει να κοινοποιηθεί ή όχι έγγραφο προερχόμενο από κράτος μέλος οφείλει να εκτιμάται υπό το φως του εθνικού δικαίου. Οποιαδήποτε άρνηση δημοσιοποίησης προβαλλόμενη από κράτος μέλος πρέπει να εκτιμάται λοιπόν σε συνάρτηση προς το εφαρμοστέο εθνικό δίκαιο και να αποτελεί αντικείμενο ενδεχομένου ελέγχου εκ μέρους των δικαστηρίων του οικείου κράτους μέλους.
- 40 Κατά το Ηνωμένο Βασίλειο, η ανάγνωση της διατάξεως του άρθρου 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 1049/2001, ουδεμία επιτρέπει αμφισβήτηση, εκτός και αν στερούνταν οποιουδήποτε αποτελέσματος η περιλαμβανόμενη σε αυτό φράση «χωρίς προηγούμενη συμφωνία του», ως προς το ότι εν προκειμένω θεσπίζεται υποχρέωση σχετικά με το ότι πρέπει να επιτυγχάνεται παρόμοια συμφωνία πριν από οποιαδήποτε δημοσιοποίηση του εγγράφου και όχι απλή υποχρέωση διαβουλεύσεως με το οικείο κράτος μέλος. Ως προς τη φράση «μπορεί να ζητήσει», ουδόλως σημαίνει την ύπαρξη εξουσίας εκτιμήσεως του θεσμικού οργάνου, αλλά είναι ενδεικτική απλώς ότι εναπόκειται αποκλειστικά στα κράτη μέλη να εκτιμούν κατά περίπτωση τη σκοπιμότητα υποβολής παρόμοιου αιτήματος.
- 41 Η δέκατη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 1049/2001 και η δι' αυτής μνεία της δηλώσεως υπ' αριθ. 35 επιβεβαιώνουν το ότι σκοπός του άρθρου 4, παράγραφος 5, του κανονισμού είναι να λαμβάνεται υπόψη ότι, υιοθετώντας το άρθρο 255 ΕΚ, τα κράτη μέλη απήτησαν την παροχή εγγυήσεων όσον αφορά τη δημοσιοποίηση των προερχομένων από τα ίδια εγγράφων. Η υποστηριζόμενη από το Βασίλειο της Σουηδίας ερμηνεία ισοδυναμεί εξάλλου με κατά καταστρατήγηση εναρμόνιση των εθνικών κανόνων στην οποία αντιτίθενται τόσο η δέκατη πέμπτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού όσο και η αρχή της επικουρικότητας.
- 42 Η επιχειρηματολογία του Βασιλείου της Ισπανίας συγκλίνει κατ' ουσίαν με εκείνη του Ηνωμένου Βασιλείου. Ειδικότερα, συνίσταται στην άποψη ότι από γράμμα του άρθρου 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 1049/2001 είναι ενδεικτικό ότι η συμφωνία του υποβαλόντος αίτηση βάσει της ως άνω διατάξεως κράτους μέλους αναδεικνύεται ως νομική προϋπόθεση, η προκαταρκτική ικανοποίηση της οποίας είναι αναγκαία για τη δημοσιοποίηση του οικείου εγγράφου.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

Επί της απαιτήσεως προηγούμενης συμφωνίας του κράτους μέλους

- 43 Όπως υπογράμμισε ορθώς στη σκέψη 58 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως το Πρωτοδικείο, το άρθρο 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 1049/2001 θέτει τα κράτη μέλη σε κατάσταση διαφορετική από εκείνη των λοιπών τρίτων, προβλέποντας ότι κάθε κράτος μέλος διαθέτει, σε αντίθεση προς τους τρίτους, την ευχέρεια να ζητεί από το θεσμικό όργανο να μη δημοσιοποιήσει έγγραφο προερχόμενο από το οικείο κράτος μέλος χωρίς την προηγούμενη συμφωνία του.
- 44 Συναφώς, το Πρωτοδικείο έκρινε, και πάλι ορθώς, στην ίδια σκέψη 58, ότι η επιταγή μιας «προηγούμενης συμφωνίας» του κράτους μέλους, την οποία καθιερώνει η ανωτέρω διάταξη, θα υπήρχε κίνδυνος να παραμείνει γράμμα κενό περιεχομένου αν το θεσμικό όργανο παρέμενε μολοντούτο ελεύθερο να δημοσιοποιήσει έγγραφο παρά την εκδηλωθείσα εναντίωση κράτους μέλους στη δημοσιοποίηση του οικείου εγγράφου το οποίο εξέδωσε το ίδιο και τη στιγμή κατά την οποία το θεσμικό όργανο δεν έχει λάβει καμία «συμφωνία» του κράτους αυτού. Πράγματι, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι παρόμοια επιταγή θα στερούνταν οποιασδήποτε πρακτικής αποτελεσματικότητας, αν όχι οποιασδήποτε εννοίας, αν η ανάγκη χορηγήσεως μιας τέτοιας «προηγούμενης συμφωνίας» για τη δημοσιοποίηση του εγγράφου εξαρτώνταν σε τελευταία ανάλυση από τη διάκριση του θεσμικού οργάνου στην κατοχή του οποίου ευρίσκεται το έγγραφο.
- 45 Δεδομένου ότι η «συμφωνία» διακρίνεται υπό νομική έποψη από μια απλή «γνώμη», η ερμηνεία, σύμφωνα με την οποία η διάταξη του άρθρου 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 1049/2001 παρέχει απλώς στο κράτος μέλος, το οποίο έκανε χρήση της αναγνωριζόμενης από τη διάταξη ευχερείας, δικαίωμα διαβουλευσεως με το θεσμικό όργανο πριν τούτο αποφασίσει, ενδεχομένως παρά την εναντίωση του οικείου κράτους μέλους, να επιτρέψει την πρόσβαση στο συγκεκριμένο έγγραφο, προσκρούει στο γράμμα της ανωτέρω διατάξεως.

- 46 Διαπιστώνεται περαιτέρω ότι, παρόμοια δικαίωμα διαβουλευσεως τυγχάνει ήδη ευρύτατης αναγνωρίσεως υπέρ των κρατών μελών δυνάμει του άρθρου 4, παράγραφος 4, του κανονισμού, διάταξη η οποία θεσπίζει υποχρέωση του θεσμικού οργάνου να «διαβουλευέται με τον τρίτο» οσάκις δεν είναι σαφές αν το έγγραφο πρέπει ή όχι να δημοσιοποιηθεί.
- 47 Το γεγονός ότι το άρθρο 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 1049/2001 χρησιμοποιεί διαφορετική ορολογία από εκείνη του άρθρου 9, παράγραφος 3, αυτού, διάταξη αναφερόμενη πάντως και στην ανάγκη να συμφωνεί προς τούτο η αρχή προελεύσεως του εγγράφου, δεν ασκεί επιρροή επί της ερμηνείας στην οποία αναφέρονται οι σκέψεις 44 και 45 της παρούσας αποφάσεως. Πράγματι, σε αντίθεση προς το προπαρατεθέν άρθρο 9, παράγραφος 3, το άρθρο 4, παράγραφος 5, δεν προσδίδει στην προηγούμενη συμφωνία του κράτους μέλους τον χαρακτήρα απόλυτης προϋποθέσεως για τη δημοσιοποίηση εγγράφου, αλλά εξαρτά την τυχόν ανάγκη να δοθεί παρόμοια συμφωνία από προηγούμενη εκδήλωση της βουλήσεως του οικείου κράτους μέλους προς την κατεύθυνση αυτή. Υπό τις περιστάσεις αυτές, η χρήση των όρων «μπορεί να ζητήσει» υπογραμμίζει απλώς ότι η σχετική διάταξη αναγνωρίζει υπέρ του κράτους μέλους ευχέρεια, η πραγματική άσκηση της οποίας σε συγκεκριμένη περίπτωση έχει απλώς ως συνέπεια να καθιστά την προηγούμενη συμφωνία του κράτους μέλους αναγκαία προϋπόθεση για τυχόν μελλοντική δημοσιοποίηση του οικείου εγγράφου.
- 48 Δεν μπορεί να γίνει δεκτό περαιτέρω το επιχείρημα ότι το άρθρο 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 1049/2001 θα έπρεπε να ερμηνευθεί σε συνάρτηση με τις διατάξεις του άρθρου 5 αυτού, κατά τρόπον ώστε να διασφαλίζεται η ισορροπία μεταξύ της αντιμετώπισεως που επιφυλάσσεται στα προερχόμενα από τα θεσμικά όργανα έγγραφα, τα οποία κατέχουν τα κράτη μέλη, και εκείνης που επιφυλάσσεται στα προερχόμενα από αυτά έγγραφα τα οποία κατέχουν τα θεσμικά όργανα.
- 49 Πράγματι, αρκεί η διαπίστωση ότι ο κοινοτικός νομοθέτης εκφράστηκε με πολύ διαφορετικούς όρους σε σχέση με τις ως άνω δύο κατηγορίες εγγράφων, προβλέποντας στο άρθρο 5, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού 1049/2001 απλή υποχρέωση των κρατών μελών να «διαβουλεύονται» με τα θεσμικά όργανα οσάκις ζητείται πρόσβαση σε έγγραφο προερχόμενο από αυτά.

- 50 Από τις προεκτεθείσες σκέψεις προκύπτει ότι, εφόσον κράτος μέλος έκανε χρήση της ευχερείας που του αναγνωρίζει το άρθρο 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 1049/2001 να ζητήσει συγκεκριμένο έγγραφο, προερχόμενο από το ίδιο, να μη δημοσιοποιηθεί χωρίς την προηγούμενη συμφωνία του, η τυχόν δημοσιοποίηση του εγγράφου από το θεσμικό όργανο απαιτεί, όπως έκρινε ορθώς το Πρωτοδικείο στη σκέψη 58 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως, την εκ των προτέρων συγκατάθεση του οικείου κράτους μέλους.
- 51 Αντιθέτως, η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση πάσχει πλάνες περί το δίκαιο όσον αφορά την έκταση εφαρμογής μιας τέτοιας προηγούμενης συμφωνίας.

Επί της εκτάσεως εφαρμογής της προηγούμενης συμφωνίας η οποία πρέπει να ζητείται δυνάμει του άρθρου 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 1049/2001

- 52 Όπως υπενθύμισε ειδικότερα το Βασίλειο της Δανίας, από το άρθρο 255, παράγραφος 2, ΕΚ, προκύπτει ότι τα όρια που τίθενται για την άσκηση του κατοχυρωμένου με την παράγραφο 1 του ίδιου άρθρου δικαιώματος προσβάσεως στα έγγραφα, όρια τα οποία πρέπει να καθοριστούν από το Συμβούλιο αποφαινόμενο σύμφωνα με την κατά το άρθρο 251 ΕΚ διαδικασία, πρέπει να οφείλονται «σε λόγους δημόσιου ή ιδιωτικού συμφέροντος».
- 53 Απηχώντας την ανωτέρω διάταξη της Συνθήκης, της οποίας κατοχυρώνει την εφαρμογή, ο κανονισμός 1049/2001 αποσκοπεί, όπως προκύπτει από την τέταρτη αιτιολογική σκέψη του καθώς και από το άρθρο 1, στοιχείο α', αυτού, στο να θεσπίσει τις αρχές, τις προϋποθέσεις και τα θεμελιούμενα σε λόγους δημόσιου ή ιδιωτικού συμφέροντος όρια του δικαιώματος προσβάσεως του κοινού στα έγγραφα, κατά τρόπο ώστε να προσδοθεί στο ανωτέρω δικαίωμα η πληρέστερη δυνατή ισχύς.

- 54 Εξάλλου, όπως προκύπτει από τη δεύτερη και τρίτη αιτιολογική σκέψη του, ο κανονισμός αποσκοπεί στο να βελτιώσει τη διαφάνεια της κοινοτικής διαδικασίας λήψεως αποφάσεων, δοθέντος ότι παρόμοια διαφάνεια επιτρέπει μεταξύ άλλων να διασφαλιστεί μεγαλύτερη νομιμότητα, αποτελεσματικότητα και υπευθυνότητα της διοικήσεως έναντι των πολιτών σε ένα δημοκρατικό σύστημα.
- 55 Όπως υπογραμμίζεται με τη δέκατη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 1049/2001, παρόμοια ακριβώς μέριμνα βελτιώσεως της διαφάνειας της κοινοτικής διαδικασίας λήψεως αποφάσεων εξηγεί το ότι, όπως προβλέπει το άρθρο 2, παράγραφος 3, του κανονισμού, το δικαίωμα προσβάσεως στα έγγραφα τα οποία ευρίσκονται στην κατοχή του Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής καλύπτει όχι μόνο τα συντασσόμενα από τα εν λόγω θεσμικά όργανα έγγραφα αλλά και όσα αυτά παραλαμβάνουν από τρίτους, μεταξύ των οποίων καταλέγονται τα κράτη μέλη, όπως διευκρινίζει ρητώς το άρθρο 3, στοιχείο β', του κανονισμού.
- 56 Ενεργώντας με τον τρόπο αυτό, ο κοινοτικός νομοθέτης κατήργησε, όπως υπογράμμισε το Πρωτοδικείο στις σκέψεις 53 και 54 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως, τον κανόνα του συντάκτη ο οποίος προτασσόταν μέχρι τότε. Όπως προκύπτει από τις αποφάσεις 93/731/EΚ του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1993, σχετικά με την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα του Συμβουλίου (ΕΕ L 340, σ. 43), 94/90/EΚΑΧ, ΕΚ, Ευρατόμ της Επιτροπής, της 8ης Φεβρουαρίου 1994, σχετικά με την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα της Επιτροπής (ΕΕ L 46, σ. 58), και 97/632/EΚ, ΕΚΑΧ, Ευρατόμ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της 10ης Ιουλίου 1997, σχετικά με την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (ΕΕ L 263, σ. 27), ο κανόνας αυτός σήμαινε ότι, εφόσον έγγραφο ευρισκόμενο στην κατοχή ενός θεσμικού οργάνου έχει ως συντάκτη φυσικό ή νομικό πρόσωπο, κράτος μέλος ή άλλο θεσμικό όργανο ή άλλο κοινοτικό όργανο ή ακόμη οποιονδήποτε άλλο εθνικό ή διεθνή οργανισμό, η αίτηση προσβάσεως στο έγγραφο έπρεπε να απευθύνεται ευθέως στον συντάκτη του εγγράφου.
- 57 Υπό την έννοια αυτή, οι διατάξεις του άρθρου 4, παράγραφοι 1 έως 3, του κανονισμού 1049/2001, οι οποίες προβλέπουν διάφορες ουσιαστικής φύσεως εξαιρέσεις, ή ακόμη τα άρθρα 2, παράγραφος 5, και 9 αυτού, τα οποία θεσπίζουν

ειδικό καθεστώς για τα ευαίσθητα έγγραφα, επιδιώκουν τον καθορισμό των αντικειμενικών ορίων δημόσιου ή ιδιωτικού συμφέροντος τα οποία δύνανται να δικαιολογούν άρνηση δημοσιοποίησης εγγράφων που κατέχουν τα θεσμικά όργανα, ανεξάρτητα από το αν αυτά είναι οι συντάκτες των εγγράφων ή οι παραλήπτες τους, και στην τελευταία αυτή περίπτωση, είτε προέρχονται από κράτη μέλη είτε από άλλους τρίτους.

- 58 Στην αλληλουχία αυτή, πρέπει να γίνει δεκτό ότι τυχόν ερμηνεία του άρθρου 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 1049/2001 υπό την έννοια ότι αναγνωρίζεται στο κράτος μέλος γενικό και ανεπιφύλακτο δικαίωμα αρνησικυρίας συνιστάμενο στην εναντίωσή του, κατά τρόπο όλως αυτόβουλο και χωρίς αιτιολόγηση της σχετικής αποφάσεως, για τη δημοσιοποίηση οποιουδήποτε εγγράφου ευρισκόμενου στην κατοχή κοινοτικού θεσμικού οργάνου αποκλειστικά και μόνο λόγω του γεγονότος ότι το έγγραφο αυτό προέρχεται από το οικείο κράτος μέλος, δεν συμβιβάζεται προς τους προεκτεθέντες στις σκέψεις 53 έως 56 της παρούσας αποφάσεως στόχους.
- 59 Συναφώς, πρέπει να υπομνηστεί, πρώτον, ότι η διατυπωθείσα από το Πρωτοδικείο ερμηνεία θα εμπεριείχε, όπως υποστήριξε μεταξύ άλλων το Βασίλειο της Σουηδίας και υπογράμμισε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 44 των προτάσεών του, τον κίνδυνο επαναφοράς, όσον αφορά τα κράτη μέλη, τουλάχιστον μερικώς, του κανόνα του συντάκτη, τον οποίο, όμως, κατήργησε ο κοινοτικός νομοθέτης.
- 60 Δεύτερον, εκτός της επαναφοράς του κανόνα του συντάκτη, η ερμηνεία αυτή θα εμπεριείχε τον κίνδυνο παγιώσεως, κατά παρέκκλιση των επιδιωκόμενων με τον κανονισμό 1049/2001 στόχων, μιας εν δυνάμει σημαντικής μείωσης του βαθμού διαφανείας της κοινοτικής διαδικασίας λήψεως των αποφάσεων.
- 61 Πράγματι, πόρρω απέχοντας του να αφορά μόνο τα έγγραφα των οποίων τα κράτη μέλη είναι οι «συντάκτες» ή τα οποία αυτά «κατήρτισαν», το άρθρο 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 1049/2001 αφορά εν δυνάμει κάθε έγγραφο «προερχόμενο» από κράτος μέλος, ήτοι, όπως υποστηρίζει ορθώς η Επιτροπή και όπως συμφώνησαν

συναφώς κατά τη συνεδρίαση τόσο η IFAW όσο και όλα τα διάδικα στην υπό κρίση αίτηση αναιρέσεως κράτη μέλη, το σύνολο των εγγράφων, ανεξάρτητα από τον συντάκτη τους, τα οποία ένα κράτος μέλος διαβιβάζει σε ένα κοινοτικό όργανο. Εν προκειμένω, το μοναδικό συναφές κριτήριο είναι εκείνο της προελεύσεως του εγγράφου και της παραιτήσεως του κατέχοντος έγγραφο οικείου κράτους μέλους.

- 62 Επιβάλλεται να υπογραμμιστεί συναφώς ότι, όπως υποστήριξε το Βασίλειο της Σουηδίας κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση και υπογράμμισε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 42 των προτάσεών του, η αναγνώριση ενός κατά προαίρεση δικαιώματος αρνησικυρίας υπέρ των κρατών μελών θα είχε ως ενδεχόμενο αποτέλεσμα, υπό τις συγκεκριμένες περιστάσεις, την παρέκκλιση από τις διατάξεις του κανονισμού 1049/2001 μιας ιδιαίτερα σημαντικής κατηγορίας εγγράφων επί των οποίων στηρίζεται ενδεχομένως η κοινοτική διαδικασία λήψεως αποφάσεων και τα οποία δύναται να ρίψουν συναφώς φως.
- 63 Πράγματι, όπως υπογράμμισε μεταξύ άλλων η IFAW, τόσο υπό την ιδιότητά τους ως μελών του Συμβουλίου όσο και ως μετεχόντων σε πολυάριθμες επιτροπές συσταθείσες άλλοτε από το Συμβούλιο, άλλοτε από την Επιτροπή, τα κράτη μέλη αποτελούν σημαντική πηγή πληροφοριών και εγγράφων τα οποία προορίζονται να εμπλουτίσουν την κοινοτική διαδικασία λήψεως των αποφάσεων.
- 64 Εξ αυτού έπεται ότι το δικαίωμα προσβάσεως του κοινού θα καθίστατο, κατ' αντιστοιχία, εν δυνάμει ανενεργό και τούτο χωρίς αντικειμενικό λόγο. Έτσι, η πρακτική αποτελεσματικότητα του δικαιώματος θα μειωνόταν εξ αυτού σημαντικά (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 6ης Δεκεμβρίου 2001, C-353/99 P, Συμβούλιο κατά Hautala, Συλλογή 2001, σ. I-9565, σκέψη 26).
- 65 Τρίτον, η υιοθετηθείσα από το Πρωτοδικείο άποψη, σύμφωνα με την οποία βούληση του κοινοτικού νομοθέτη ήταν να θεσπίσει, μέσω του άρθρου 4, παράγραφος 5, του κανονισμού, ένα είδος κανόνα συγκρούσεως νόμων με σκοπό τη διαφύλαξη της εφαρμογής των εθνικών κανόνων, και μάλιστα, όπως υποστήριξε

η Επιτροπή της πολιτικής των κρατών μελών σε θέματα προσβάσεως στα προερχόμενα από αυτά έγγραφα, σε βάρος των ειδικών κανόνων που καθιερώνει στο επίπεδο αυτό ο κανονισμός, στερείται παντελώς ερείσματος επί του κανονισμού 1049/2001.

⁶⁶ Συναφώς, πρέπει, πρώτον, να υπομνηστεί ότι, λαμβάνοντας υπόψη του επιδιωκόμενους με τον κανονισμό 1049/2001 στόχους, ιδίως το γεγονός το οποίο υπενθυμίζει η δεύτερη αιτιολογική σκέψη του, ότι το δικαίωμα προσβάσεως του κοινού στα έγγραφα των θεσμικών οργάνων συναρτάται με τον δημοκρατικό χαρακτήρα αυτών και το ότι ο κανονισμός σκοπεί, όπως αναφέρεται στην τέταρτη αιτιολογική σκέψη και στο άρθρο 1 αυτού, στο να παράσχει στο κοινό ένα κατά το δυνατόν ευρύτατο δικαίωμα προσβάσεως, οι απαριθμούμενες στο άρθρο 4 του κανονισμού εξαιρέσεις από το ως άνω δικαίωμα πρέπει να ερμηνεύονται και εφαρμόζονται αυστηρά (βλ., επ' αυτού, επ' αφορμή της προγενέστερης του κανονισμού 1049/2001 κανονιστικής ρυθμίσεως, αποφάσεις της 11ης Ιανουαρίου 2000, C-174/98 P και C-189/98 P, Κάτω Χώρες και van der Wal κατά Επιτροπής, Συλλογή 2000, σ. I-1, σκέψη 27, και Συμβούλιο κατά Hautala, προαναφερθείσα, σκέψεις 24 και 25, καθώς και, όσον αφορά τον κανονισμό 1049/2001, απόφαση της 1ης Φεβρουαρίου 2007, C-266/05 P, Sison κατά Συμβουλίου, Συλλογή 2007, σ. I-1233, σκέψη 63).

⁶⁷ Δεύτερον, όπως ήδη τονίστηκε στις σκέψεις 55 και 56 της παρούσας αποφάσεως, προκύπτει σαφώς από τη δέκατη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 1049/2001 και από το άρθρο 2, παράγραφος 3, αυτού ότι όλα τα έγγραφα τα οποία ευρίσκονται στην κατοχή των θεσμικών οργάνων εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού, συμπεριλαμβανομένων εκείνων τα οποία προέρχονται από τα κράτη μέλη, οπότε η πρόσβαση στα εν λόγω έγγραφα διέπεται κατ' αρχήν από τις διατάξεις αυτού, ιδίως εκείνες οι οποίες προβλέπουν ουσιαστικής φύσεως εξαιρέσεις από το δικαίωμα προσβάσεως.

⁶⁸ Έτσι, όπως προκύπτει, επί παραδείγματι, από το άρθρο 4, παράγραφος 4, του κανονισμού 1049/2001, αν το ενδιαφερόμενο θεσμικό όργανο θεωρεί ότι είναι σαφές ότι, με θεμέλιο τις προβλεπόμενες στις παραγράφους 1 ή 2 του ιδίου άρθρου εξαιρέσεις, πρέπει να εκφραστεί άρνηση προσβάσεως σε προερχόμενο από κράτος

μέλος έγγραφο, η Επιτροπή αρνείται την πρόσβαση στον αιτούντα χωρίς καν να απαιτείται να διαβουλευτεί με το κράτος μέλος από το οποίο προέρχεται το έγγραφο, και τούτο ανεξάρτητα από το αν το οικείο κράτος μέλος υπέβαλε ή όχι προηγουμένως αίτημα σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 5, του κανονισμού. Σε παρόμοια περίπτωση, επομένως, είναι καταφανές ότι την απόφαση επί της αιτήσεως προσβάσεως λαμβάνει το θεσμικό όργανο υπό το φως αποκλειστικά και μόνο των απορρεουσών ευθές από τις επιταγές του κοινοτικού δικαίου εξαιρέσεων.

⁶⁹ Τρίτον, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι το άρθρο 4, παράγραφος 5, του κανονισμού ουδεμία περιλαμβάνει, όπως ακριβώς και οι παράγραφοι 1 έως 4 αυτού, αναφορά στις διατάξεις του εθνικού δικαίου του κράτους μέλους.

⁷⁰ Τέταρτον, ως προς το γεγονός ότι με τη δέκατη πέμπτη αιτιολογική σκέψη του, ο κανονισμός 1049/2001 υπογραμμίζει ότι δεν έχει ούτε ως αντικείμενο ούτε ως αποτέλεσμα την τροποποίηση των εθνικών νομοθεσιών σε θέματα προσβάσεως στα έγγραφα, τούτο δεν είναι ικανό, σε αντίθεση προς ό,τι έκρινε το Πρωτοδικείο στη σκέψη 57 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως, να ασκήσει οποιαδήποτε επιρροή επί του περιεχομένου που πρέπει να αναγνωριστεί στο άρθρο 4, παράγραφος 5, του κανονισμού. Πράγματι, ερμηνευόμενο στο σύνολό του και από κοινού με το άρθρο 5 του κανονισμού στο οποίο αναφέρεται, η συγκεκριμένη αιτιολογική σκέψη σκοπεί αποκλειστικά στο να υπενθυμίσει ότι οι αιτήσεις προσβάσεως σε έγγραφα τα οποία κατέχουν οι εθνικές αρχές εξακολουθούν να διέπονται, ακόμη και στην περίπτωση κατά την οποία παρόμοια έγγραφα προέρχονται από τα κοινοτικά θεσμικά όργανα, από τους εφαρμοστέους στις εν λόγω αρχές εθνικούς κανόνες χωρίς τη δυνατότητα υποκαταστάσεώς τους με τις διατάξεις του κανονισμού 1049/2001, υπό την επιφύλαξη των κατά το άρθρο 5 επιταγών, τις οποίες υπαγορεύει η προβλεπόμενη στο άρθρο 10 ΕΚ υποχρέωση αगाστής συνεργασίας.

⁷¹ Περαιτέρω, έγγραφα τα οποία κράτος μέλος διαβιβάζει σε τρίτον ουδόλως προορίζονται να εξακολουθούν να διέπονται αποκλειστικά από την έννομη τάξη του οικείου κράτους. Όπως υποστήριξε ορθώς το Βασίλειο της Σουηδίας, ως διακριτή από τα κράτη μέλη εξωτερική αρχή, ένα κοινοτικό θεσμικό όργανο διέπεται, όσον αφορά την πρόσβαση στα έγγραφα τα οποία αυτό κατέχει, από

έννομη τάξη η οποία χαρακτηρίζεται από δικούς της κανόνες. Εξ αυτού έπεται, μεταξύ άλλων, ότι οι ρυθμίζοντες παρόμοια πρόσβαση κανόνες δεν μπορούν να έχουν ως αποτέλεσμα την τροποποίηση του εθνικού δικαίου, προορισμός του οποίου, όπως τόνισε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 47 των προτάσεών του, είναι να διέπει τις προϋποθέσεις προσβάσεως σε έγγραφο το οποίο ευρίσκεται στην κατοχή εθνικής αρχής.

- 72 Πέμπτον, όπως υπογράμμισε και η IFAW, η ερμηνεία στην οποία προέβη το Πρωτοδικείο έχει ως συνέπεια ότι η πρόσβαση στον ίδιο τύπο εγγράφου, το οποίο παρουσιάζει πανομοιότυπο ενδιαφέρον προκειμένου να ριφθεί φως στην κοινοτική διαδικασία λήψεως των αποφάσεων, θα μπορούσε να γίνει ή όχι δεκτή αποκλειστικά και μόνο με γνώμονα την προέλευση του εγγράφου.
- 73 Συνέπεια αυτού θα ήταν, χωρίς οποιαδήποτε γενίκευση πέραν των συγκεκριμένων περιστάσεων που χαρακτηρίζουν την υπό κρίση διαφορά, έγγραφα της ίδιας φύσεως, δυνάμενα να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στη λήψη της απόφασεως της Επιτροπής να γνωμοδοτήσει ευνοϊκά όσον αφορά την εκτέλεση βιομηχανικού σχεδίου εντός ζώνης προστατευόμενης δυνάμει της οδηγίας «περί φυσικών οικοτόπων», να είναι άλλοτε προσβάσιμα στο κοινό και άλλοτε μη προσβάσιμα ανάλογα με τις διατάξεις ή την πολιτική σε θέματα προσβάσεως στα έγγραφα του κράτους μέλους εντός του οποίου το σχέδιο αυτό πρόκειται να εκτελεστεί.
- 74 Έκτον, όσον αφορά την αρχή της επικουρικότητας, αρκεί η διαπίστωση ότι, μολοντί η επίκληση της ανωτέρω αρχής έγινε προς υποστήριξη της κοινής θέσεως που υπεραμύνονται, ούτε το Βασίλειο της Ισπανίας ούτε το Ηνωμένο Βασίλειο ή η Επιτροπή αναφέρθηκαν, ούτε καν αποπειράθηκαν να διευκρινίσουν, στον λόγο για τον οποίο το ότι αντίκειται στην ως άνω αρχή η δημοσιοποίηση εγγράφων προερχομένων από τα κράτη μέλη και ευρισκομένων στην κατοχή των κοινοτικών θεσμικών οργάνων στο πλαίσιο της ασκήσεως των δικών τους αρμοδιοτήτων λήψεως αποφάσεων διέπεται ενδεχομένως από τις αφορώσες την πρόσβαση στα έγγραφα κοινοτικές διατάξεις ή στο ότι η ίδια αρχή απαιτεί παρόμοια δημοσιοποίηση να εκφεύγει των κοινοτικών προκειμένου να εμπίπτει αποκλειστικά στις εθνικές διατάξεις.
- 75 Από τις προηγηθείσες σκέψεις προκύπτει ότι το άρθρο 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 1049/2001 δεν μπορεί να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι αναγνωρίζει

υπέρ του κράτους μέλους γενικό και ανεπιφύλακτο δικαίωμα αρνησικυρίας με αποτέλεσμα να εναντιώνεται κατά το δοκούν στη δημοσιοποίηση εγγράφων προερχομένων από το ίδιο και ευρισκομένων στην κατοχή θεσμικού οργάνου, ώστε η πρόσβαση σε παρόμοια έγγραφα να παύει να διέπεται από τις διατάξεις του κανονισμού και να εξαρτάται πλέον μόνον από τις διατάξεις του εθνικού δικαίου.

76 Αντιθέτως, διάφορα στοιχεία συνηγορούν υπέρ μιας ερμηνείας του άρθρου 4, παράγραφος 5, υπό την έννοια ότι η άσκηση της εξουσίας την οποία η ως άνω διάταξη αναγνωρίζει υπέρ του οικείου κράτους μέλους πλαισιώνεται από τις ουσιαστικής φύσεως εξαιρέσεις οι οποίες απαριθμούνται στις παραγράφους 1 έως 3 του ίδιου άρθρου, οπότε στο κράτος μέλος αναγνωρίζεται συναφώς απλώς και μόνο εξουσία συμμετοχής στην κοινοτική απόφαση. Υπό την προοπτική αυτή, η προηγούμενη συμφωνία του κράτους μέλους στην οποία αναφέρεται η παράγραφος 5 προσομοιάζει με τον τρόπο αυτό όχι με δικαίωμα αρνησικυρίας κατά το δοκούν αλλά με κάποιας μορφής σύμφωνη γνώμη ως προς το ότι δεν συντρέχουν λόγοι εξαιρέσεως αντλούμενοι από τις παραγράφους 1 έως 3.

77 Πέραν του γεγονότος ότι μια τέτοια ερμηνεία συμβιβάζεται τόσο με τους επιδιωκόμενους από τον κανονισμό 1049/2001 στόχους, όπως αυτοί προπαρατέθηκαν στις σκέψεις 53 έως 56 της παρούσας αποφάσεως, όσο και με την ανάγκη, η οποία υπογραμμίστηκε στη σκέψη 66 ανωτέρω, αυστηρής ερμηνείας του άρθρου 4 του κανονισμού, μπορεί επίσης να συναχθεί έγκυρα από το εγγύτερο κανονιστικό πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται το άρθρο 4, παράγραφος 5, του κανονισμού.

78 Πράγματι, πρέπει να παρατηρηθεί ότι, καίτοι το άρθρο 4, παράγραφοι 1 έως 3, του κανονισμού 1049/2001 εξαγγέλλει σαφώς ουσιαστικής φύσεως εξαιρέσεις δυνάμει να δικαιολογήσουν και, ενδεχομένως, να καταστήσουν αναγκαία άρνηση κοινοποίησεως του αιτηθέντος εγγράφου, η παράγραφος 5 του ίδιου άρθρου περιορίζεται στην πρόβλεψη της απαιτούμενης προηγούμενης συμφωνίας του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους εφόσον αυτό διατύπωσε επί τούτου αίτημα.

79 Περαιτέρω, η ως άνω παράγραφος 5 έπεται διατάξεως, συγκεκριμένα δε της παράγραφος 4, η οποία θεσπίζει κανόνα δικονομικής φύσεως προβλέποντα, υπό τις περιστάσεις στις οποίες αναφέρεται, υποχρέωση διαβουλεύσεως με τρίτους.

- 80 Τέλος, η παράγραφος 7 του άρθρου 4, η οποία θεσπίζει κανόνες αφορώντες τη χρονική διάρκεια κατά την οποία πρέπει να τύχουν εφαρμογής οι διάφορες εξαιρέσεις από το δικαίωμα προσβάσεως του κοινού στα έγγραφα, αναφέρεται ρητώς αποκλειστικά και μόνο στις προβλεπόμενες στις παραγράφους 1 έως 3 του άρθρου αυτού εξαιρέσεις, χωρίς οποιαδήποτε αναφορά στις διατάξεις της παραγράφου 5 του ίδιου άρθρου.
- 81 Τόσον η θέση την οποία η παράγραφος 5 κατέχει εντός του άρθρου στο οποίο εντάσσεται όσο και το περιεχόμενο του άρθρου επιτρέπουν ως εκ τούτου να εκληφθεί, υπό το φως των επιδιωκόμενων με τον κανονισμό 1049/2001 στόχων, ότι το άρθρο 4, παράγραφος 5, αυτού είναι διάταξη αφορώσα τη διαδικασία εκδόσεως της κοινοτικής αποφάσεως.
- 82 Όσον αφορά τη διεξαχθείσα μεταξύ των διαδίκων, επ' ευκαιρία της νομικής σημασίας της δηλώσεως υπ' αριθ. 35, συζητήσεως, αρκεί η παρατήρηση ότι η επιλεγείσα στη σκέψη 76 της παρούσας αποφάσεως ερμηνεία σε καμία περίπτωση δεν έρχεται σε αντίθεση με την ανωτέρω δήλωση. Πράγματι, υπογραμμίζεται ότι, καίτοι η τελευταία διευκρινίζει ότι η βούληση των κρατών μελών, όταν θέσπισαν το άρθρο 255, παράγραφος 1, ΕΚ, ήταν να επιφυλάξουν εις εαυτά τη δυνατότητα να διατηρήσουν ως ένα βαθμό τον έλεγχο σε σχέση με την απόφαση δημοσιοποιήσεως εγγράφων προερχομένων από τα ίδια, εντούτοις, ουδεμία εμπεριέχει διευκρίνιση σχετικά με τους ουσιαστικούς λόγους υπό το φως των οποίων ο έλεγχος αυτός θα μπορούσε να ενεργοποιηθεί.
- 83 Απομένει να διευκρινιστεί αν, μολονότι η ούτω θεσπιζόμενη με το άρθρο 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 1049/2001 διαδικασία λήψεως αποφάσεων απαιτεί τα ενδιαφερόμενα θεσμικό όργανο και κράτος μέλος να μην εκφεύγουν των προβλεπόμενων στο άρθρο 4, παράγραφοι 1 έως 3, του ίδιου κανονισμού ουσιαστικής φύσεως εξαιρέσεων, γεγονός παραμένει ότι η προστασία των θεμιτών συμφερόντων των κρατών μελών μπορεί να διασφαλιστεί μέσω των ως άνω εξαιρέσεων, καθώς και δυνάμει του ειδικού καθεστώτος το οποίο εισάγει το άρθρο 9 του κανονισμού έναντι των ευαίσθητων εγγράφων.

- 84 Συναφώς, ουδαμώς μπορεί να αποκλειστεί ιδίως η περίπτωση ο σεβασμός ορισμένων κανόνων του εθνικού δικαίου περί προστασίας δημόσιου ή ιδιωτικού συμφέροντος, κανόνων οι οποίοι αντιτάσσονται στη δημοσιοποίηση εγγράφου και σε επίκληση των οποίων προβαίνει συναφώς το κράτος μέλος, να θεωρηθεί ενδεχομένως ως άξιο προστασίας συμφέρον δυνάμει των προβλεπόμενων με τον ως άνω κανονισμό εξαιρέσεων (βλ., επ' αφορμή της προγενέστερης του κανονισμού 1049/2001 κανονιστικής ρυθμίσεως, προπαρατεθείσα απόφαση Κάτω Χώρες και van der Wal κατά Επιτροπής, σκέψη 26).

Επί των διαδικαστικών επιπτώσεων που επάγεται η θεσπιζόμενη με το άρθρο 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 1049/2001 διαδικασία λήψεως των αποφάσεων

- 85 Όσον αφορά τις διαδικαστικής φύσεως επιπτώσεις του ούτως ερμηνευθέντος άρθρου 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 1049/2001, υπογραμμίζεται, πρώτον, ότι, αφ' ης στιγμής η εφαρμογή κανόνων του κοινοτικού δικαίου ανατίθεται από κοινού στο θεσμικό όργανο και στο κράτος μέλος το οποίο άσκησε την προβλεπόμενη στην παράγραφος 5 ευχέρεια, οπότε, η σχετική εφαρμογή εξαρτάται από τον διάλογο ο οποίος πρέπει να χωρήσει μεταξύ τους, αμφότερα οφείλουν, σύμφωνα με την προβλεπόμενη στο άρθρο 10 ΕΚ υποχρέωση αгаστής συνεργασίας, να ενεργήσουν και να συνεργαστούν κατά τρόπον ώστε οι ως άνω κανόνες να τύχουν αποτελεσματικής εφαρμογής.
- 86 Εξ αυτού έπεται, κατ' αρχάς, ότι το επιληφθέν αιτήσεως προσβάσεως σε έγγραφο προερχόμενο από κράτος μέλος θεσμικό όργανο και το οικείο κράτος μέλος οφείλουν, αφ' ης στιγμής η σχετική αίτηση γνωστοποιήθηκε από το επιληφθέν θεσμικό όργανο στο οικείο κράτος μέλος, να προβούν αμελλητί στην έναρξη έντιμου διαλόγου ως προς την πιθανή εφαρμογή των προβλεπόμενων στο άρθρο 4, παράγραφοι 1 έως 3, του κανονισμού 1049/2001 εξαιρέσεων, εξακολουθώντας να επιδεικνύουν προσοχή ιδίως ως προς την ανάγκη να παρασχεθεί στο ενδιαφερόμενο θεσμικό όργανο η δυνατότητα να λάβει θέση, ως υπέχον την υποχρέωση να αποφανθεί επί της ανωτέρω αιτήσεως προσβάσεως, εντός των προβλεπόμενων με τα άρθρα 7 και 8 του κανονισμού προθεσμιών.

- 87 Ακολουθώς, το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, το οποίο, μετά την ολοκλήρωση του σχετικού διαλόγου, θα αντετίθετο στη δημοσιοποίηση του επίδικου εγγράφου, οφείλει, σε αντίθεση προς ό,τι έκρινε το Πρωτοδικείο στη σκέψη 59 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως, να αιτιολογήσει την εναντίωσή του υπό το φως των συγκεκριμένων εξαιρέσεων.
- 88 Πράγματι, το θεσμικό όργανο δεν μπορεί να δώσει συνέχεια στη διατυπωθείσα από κράτος μέλος εναντίωση ως προς τη δημοσιοποίηση εγγράφου το οποίο προέρχεται από το ίδιο αν η εναντίωση αυτή στερείται οποιασδήποτε αιτιολογίας ή αν η προβληθείσα αιτιολογία δεν ανάγεται στις απαριθμούμενες στο άρθρο 4, παράγραφοι 1 έως 3, του κανονισμού 1049/2001 εξαιρέσεις. Εφόσον, παρά τη ρητή πρόσκληση του θεσμικού οργάνου προς το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος να το πράξει, το κράτος μέλος εξακολουθεί να μην προβαίνει στη σχετική αιτιολόγηση, το θεσμικό όργανο οφείλει, εφόσον εκτιμά ότι δεν εφαρμόζεται καμία από τις ανωτέρω εξαιρέσεις, να επιτρέψει την πρόσβαση στο αιτηθέν έγγραφο.
- 89 Τέλος, όπως προκύπτει μεταξύ άλλων από τα άρθρα 7 και 8 του κανονισμού, το θεσμικό όργανο οφείλει να αιτιολογήσει την απόφαση περί απορρίψεως την οποία απευθύνει στον αιτούμενο την πρόσβαση. Η υποχρέωση αυτή συνεπάγεται ότι το θεσμικό όργανο αναφέρει με την απόφασή του όχι μόνο την εκδηλωθείσα εναντίωση του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους στη δημοσιοποίηση του αιτηθέντος εγγράφου αλλά και τους λόγους που επικαλέστηκε το οικείο κράτος μέλος προκειμένου να συναγάγει ότι εφαρμόζεται μια από τις προβλεπόμενες στο άρθρο 4, παράγραφοι 1 έως 3 του κανονισμού εξαιρέσεις. Πράγματι, παρόμοιες ενδείξεις είναι ικανές να παράσχουν στον αιτούντα τη δυνατότητα να κατανοήσει την προέλευση και τους προβαλλόμενους λόγους της αρνήσεως, στο δε αρμόδιο δικαστήριο να ασκήσει, ενδεχομένως, τον έλεγχο που του έχει ανατεθεί.
- 90 Δεύτερον, επιβάλλεται η διευκρίνιση συναφώς ότι, σε περίπτωση κατά την οποία το κράτος μέλος αρνείται αιτιολογημένα να επιτρέψει την πρόσβαση στο επίδικο έγγραφο, οπότε, συνακόλουθα, το θεσμικό όργανο είναι υποχρεωμένο να απορρίψει την αίτηση προσβάσεως, ο αιτούμενος απολαύει ένδικης προστασίας, σε αντίθεση προς τους διατυπωθέντες μεταξύ άλλων από την IFAW ενδοιασμούς.

- 91 Συναφώς, όπως προκύπτει ασφαλώς από πάγια νομολογία, στο πλαίσιο προσφυγής ασκούμενης δυνάμει του άρθρου 230 ΕΚ, το Δικαστήριο δεν είναι αρμόδιο να αποφαινεται επί της νομιμότητας πράξεως την οποία εξέδωσε εθνική αρχή (βλ., ιδίως, απόφαση της 3ης Δεκεμβρίου 1992, C-97/91, *Oleificio Borelli κατά Επιτροπής*, Συλλογή 1992, σ. I-6313, σκέψη 9).
- 92 Κατά πάγια επίσης νομολογία, την ανωτέρω διαπίστωση δεν αναιρεί το γεγονός ότι η επίδικη πράξη εντάσσεται στο πλαίσιο διαδικασίας λήψεως κοινοτικής αποφάσεως, οσάκις προκύπτει σαφώς από την κατανομή των αρμοδιοτήτων στον συγκεκριμένο τομέα μεταξύ των εθνικών αρχών και των κοινοτικών θεσμικών οργάνων ότι η εκδοθείσα από την εθνική αρχή πράξη δεσμεύει τη λαμβάνουσα την απόφαση κοινοτική αρχή και καθορίζει, συνακόλουθα, τους όρους της εκδοθησόμενης κοινοτικής αποφάσεως (προπαρατεθείσα απόφαση *Oleificio Borelli κατά Επιτροπής*, σκέψη 10).
- 93 Πάντως, εν προκειμένω, πρέπει να υπογραμμιστεί ότι το άρθρο 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 1049/2001 δεν έχει ως αντικείμενο, όπως και άλλες κοινοτικές κανονιστικές ρυθμίσεις επί των οποίων το Δικαστήριο είχε την ευκαιρία να αποφανθεί (βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 6ης Δεκεμβρίου 2001, C-269/99, *Carl Kühne κ.λπ.*, Συλλογή 2001, σ. I-9517, σκέψεις 50 έως 54), τον διαχωρισμό δύο αρμοδιοτήτων, της μιας εθνικής και της άλλης κοινοτικής, οι οποίες έχουν διακριτά αντικείμενα. Όπως υπογραμμίστηκε στη σκέψη 76 της παρούσας αποφάσεως, η ανωτέρω διάταξη προβλέπει διαδικασία λήψεως αποφάσεων, μοναδικό αντικείμενο της οποίας είναι ο καθορισμός αν η πρόσβαση σε έγγραφο πρέπει να μη γίνει δεκτή δυνάμει μιας των κατά το άρθρο 4, παράγραφοι 1 έως 3, του κανονισμού ουσιαστικής φύσεως εξαιρέσεων, διαδικασία λήψεως αποφάσεων στην οποία συμμετέχουν, υπό τις προμνησθείσες στη σκέψη 76 ανωτέρω προϋποθέσεις, τόσο το κοινοτικό θεσμικό όργανο όσο και το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος.
- 94 Σε παρόμοια περίπτωση, εναπόκειται στην αρμοδιότητα του κοινοτικού δικαστή να ελέγξει, κατόπιν αιτήσεως του ενδιαφερομένου στον οποίο αντιτάχθηκε άρνηση προσβάσεως εκ μέρους του θεσμικού οργάνου στο οποίο υποβλήθηκε η αίτηση, αν η σχετική άρνηση είχε εγκύρως ως θεμέλιο τις ανωτέρω εξαιρέσεις, και τούτο ανεξάρτητα από το αν η σχετική άρνηση προέρχεται από την αξιολόγησή τους εκ

μέρους του ιδίου του θεσμικού οργάνου ή του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους. Κατά τα λοιπά, πρέπει να υπογραμμιστεί ότι η παρέμβαση του κράτους μέλους δεν επηρεάζει, έναντι του ενδιαφερομένου, τον κοινοτικό χαρακτήρα της απόφασεως την οποία του απευθύνει μεταγενέστερα το θεσμικό όργανο σε απάντηση της αιτήσεως προσβάσεως της οποίας αυτό επελήφθη όσον αφορά έγγραφο ευρισκόμενο στην κατοχή του.

Επί της ακυρώσεως της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασεως

95 Όπως προκύπτει από το σύνολο των προεκτεθέντων, το Πρωτοδικείο υπέπεσε σε πλάνες περί το δίκαιο αιτιολογούσες την ακύρωση της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασεως διά της οποίας κρίθηκε, αφενός, στις σκέψεις 58 και 59 αυτής, ότι η εκ μέρους κράτους μέλους άρνηση να παράσχει εκ των προτέρων τη συναίνεσή του για τη δημοσιοποίηση εγγράφου, βασιζόμενη στο άρθρο 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 1049/2001, δεν πρέπει να αιτιολογείται και ισοδυναμεί, παρά την έλλειψη αιτιολογήσεως, με επιταγή προς το οικείο θεσμικό όργανο να μη δημοσιοποιήσει το έγγραφο, χωρίς να του δοθεί η δυνατότητα να εξετάσει αν η μη δημοσιοποίηση του εγγράφου δικαιολογείται, και, αφετέρου, στη σκέψη 61 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασεως, ότι παρόμοια εναντίωση του κράτους μέλους έχει ως συνέπεια η πρόσβαση στο αιτηθέν έγγραφο να διέπεται εν προκειμένω όχι από τον ως άνω κανονισμό αλλά από τις συναφείς διατάξεις του εθνικού δικαίου.

96 Σύμφωνα με το άρθρο 61, πρώτο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου, σε περίπτωση ακυρώσεως της απόφασεως του Πρωτοδικείου, το πρώτο μπορεί να αποφανθεί το ίδιο οριστικά επί της διαφοράς, εφόσον είναι ώριμη προς εκδίκαση. Αυτό συμβαίνει εν προκειμένω.

Επί της ασκηθείσας πρωτοδίκως προσφυγής

97 Έχοντας υπόψη όλες τις προηγηθείσες σκέψεις, πρέπει να αναγνωριστεί ότι ορθώς η IFAW ισχυρίστηκε, με τον πρώτο λόγο της ακυρώσεως προς στήριξη της ενώπιον του Πρωτοδικείου προσφυγής της, ότι η επίδικη απόφαση αντίκειται στο άρθρο 4 του κανονισμού 1049/2001.

- 98 Πράγματι, την ανωτέρω απόφαση εξέδωσε η Επιτροπή στηριζόμενη σε πεπλανημένη ερμηνεία του άρθρου 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 1049/2001, σύμφωνα με την οποία συγκεκριμένο κράτος μέλος νομιμοποιείται, δυνάμει της ανωτέρω διατάξεως, να εναντιωθεί κατά το δοκούν και ανεπιφυλάκτως στη δημοσιοποίηση εγγράφου προερχομένου από αυτό, χωρίς να οφείλει να θεμελιώσει την εναντίωσή του στους απαριθμούμενους στο άρθρο 4, παράγραφοι 1 έως 3, του κανονισμού 1049/2001 λόγους εξαιρέσεως ούτε να την αιτιολογήσει.
- 99 Όπως προκύπτει από τις σκέψεις 52 έως 89 της παρούσας αποφάσεως, το άρθρο 4, παράγραφος 5, επιτρέπει στο κράτος μέλος να αντιταχθεί στη δημοσιοποίηση εγγράφων τα οποία προέρχονται από το ίδιο μόνο επί τη βάσει των ανωτέρω εξαιρέσεων και με τη δέουσα αιτιολόγηση της θέσεώς του συναφώς. Η ανωτέρω διάταξη απαιτεί περαιτέρω από το επιληφθέν παρόμοιας εναντίωσης θεσμικό όργανο να βεβαιωθεί, αφ' ης στιγμής εξαντλήθηκαν οι δυνατότητες έντιμου διαλόγου με το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, όπως προπαρατέθηκε στη σκέψη 86 της παρούσας αποφάσεως, ως προς το αν συντρέχει η ανωτέρω αιτιολόγηση και να προβεί σε σχετική μνεία με την απόφασή του περί αρνήσεως προσβάσεως την οποία αυτό εκδίδει.
- 100 Εξ αυτού έπεται ότι η επίδικη απόφαση πρέπει να ακυρωθεί. Υπό τις περιστάσεις αυτές, παρέλκει η απόφαση του Δικαστηρίου επί του δεύτερου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος προβλήθηκε προς στήριξη της ενώπιον του Πρωτοδικείου προσφυγής και αντλείται από την αθέτηση της υποχρεώσεως περί αιτιολογήσεως.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 101 Το άρθρο 122, πρώτο εδάφιο, του Κανονισμού Διαδικασίας προβλέπει ότι, όταν η αίτηση αναιρέσεως είναι βάσιμη και το Δικαστήριο κρίνει το ίδιο οριστικά τη διαφορά, αποφαίνεται επί των δικαστικών εξόδων. Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 2, του ίδιου κανονισμού, άρθρο το οποίο εφαρμόζεται στη διαδικασία της αιτήσεως

αναιρέσεως δυνάμει του άρθρου 118 αυτού, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρξε σχετικό αίτημα του αντιδίκου. Η παράγραφος 4, πρώτο εδάφιο, του άρθρου 69 προβλέπει ότι τα κράτη μέλη τα οποία παρενέβησαν στη διαφορά φέρουν τα δικαστικά έξοδά τους.

- 102 Δεδομένου ότι η αίτηση αναιρέσεως έγινε δεκτή, η Επιτροπή πρέπει να καταδικαστεί στα αφορώντα την ως άνω αίτηση αναιρέσεως δικαστικά έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν το Βασίλειο της Σουηδίας και η IFAW σύμφωνα με τα προς τούτο αιτήματά τους.
- 103 Η Επιτροπή και οι λοιποί παρεμβαίνοντες στη διαδικασία της αιτήσεως αναιρέσεως διάδικοι φέρουν τα συναφή προς αυτή δικαστικά έξοδά τους.
- 104 Δεδομένου ότι το Δικαστήριο έκανε δεκτή και την ασκηθείσα πρωτοδίκως εκ μέρους της IFAW προσφυγή, η Επιτροπή πρέπει να καταδικαστεί και στα ενώπιον του Πρωτοδικείου δικαστικά έξοδα στα οποία υποβλήθηκε η IFAW, σύμφωνα με τα αιτήματα της προσφυγής της.
- 105 Η Επιτροπή και τα παρεμβάντα ενώπιον του Πρωτοδικείου κράτη μέλη φέρουν τα συναφή προς την πρωτόδικη διαδικασία έξοδά τους.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τμήμα μείζονος συνθέσεως) αποφαινεται:

- 1) Ακυρώνει την απόφαση του Πρωτοδικείου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της 30ής Νοεμβρίου 2004, T-168/02, IFAW Internationaler Tierschutz-Fonds κατά Επιτροπής.

- 2) Ακυρώνει την απόφαση της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, της 26ης Μαρτίου 2002, περί αρνήσεως προσβάσεως της IFAW Internationaler Tierschutz-Fonds gGmbH σε ορισμένα έγγραφα τα οποία παρέλαβε η Επιτροπή στο πλαίσιο διαδικασίας, μετά την περάτωση της οποίας το ως άνω θεσμικό όργανο εξέδωσε ευνοϊκή γνώμη για την υλοποίηση βιομηχανικού σχεδίου εντός τοποθεσίας προστατευόμενης δυνάμει της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 1992, για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας.
- 3) Καταδικάζει την Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στα δικαστικά έξοδα στα οποία υποβλήθηκε το Βασίλειο της Σουηδίας στο πλαίσιο της αναιρετικής διαδικασίας, καθώς και στα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε η IFAW Internationaler Tierschutz-Fonds gGmbH τόσο στο πλαίσιο της ίδιας διαδικασίας όσο και στο πλαίσιο της πρωτόδικης διαδικασίας η οποία κατέληξε στην έκδοση της αποφάσεως του Πρωτοδικείου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της 30ής Νοεμβρίου 2004, IFAW Internationaler Tierschutz-Fonds κατά Επιτροπής.
- 4) Το Βασίλειο της Δανίας, το Βασίλειο της Ισπανίας, το Βασίλειο των Κάτω Χωρών, η Δημοκρατία της Φινλανδίας, το Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και Βόρειας Ιρλανδίας, καθώς και η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων φέρουν τα συναφή προς την αίτηση αναιρέσεως δικαστικά έξοδά τους.
- 5) Το Βασίλειο της Δανίας, το Βασίλειο των Κάτω Χωρών, το Βασίλειο της Σουηδίας, το Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας, καθώς και η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων φέρουν τα συναφή προς την πρωτόδικη διαδικασία δικαστικά έξοδα τους.

(υπογραφές)